

„Србија Карго“ а.д.
Број: 4/2023-1551-395
Дана: 27.11.2023. године
Београд

На основу члана 24. Статута Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд („Службени гласник РС“, број 60/15 и Службени гласник „Железнице Србије“, број 14/17), члана 5. и 34. Закона о безбедности и здрављу на раду (“Службени гласник РС”, број 35/2023), Одбор директора „Србија Карго“ а.д. је, на седници одржаној 27.11.2023. године донео

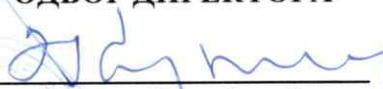
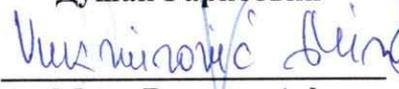
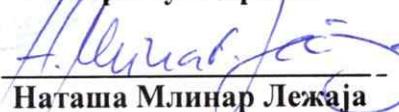
ОДЛУКУ

1. Доноси се Програм обуке за безбедан и здрав рад ученика који у Акционарском друштву за железнички превоз робе "Србија Карго", Београд обављају учење кроз рад.
2. Програм обуке из тачке 1. саставни је део ове одлуке.
3. Одлука ступа на снагу даном доношења.
4. Одлуку објавити у Службеном гласнику „Железнице Србије“.

Образложење

На основу одредби Закона о безбедности и здрављу на раду (“Службени гласник РС”, бр. 35/2023) и Закона о дуалном образовању („Службени гласник РС” бр. 101/2017, 6/2020 и 76/2023) утврђује се Програм обуке ученика који обављају учење кроз рад за безбедан и здрав рад у реалној радној околини где стичу компетенције за рад у одређеном занимању или групи занимања, начин обуке, провера обучености за безбедан и здрав рад, програмски садржај за обуку и евиденција о обуци за безбедан и здрав рад ученика који обављају учење кроз рад.

Имајући у виду изнето, донета је Одлука као у диспозитиву.

ОДБОР ДИРЕКТОРА

Душан Гарибовић

Мира Вукмировић

Наташа Млинар Лежаја

Србија Карго“ а.д.
Број: 4/2023-1551-395
Дана: 27.11.2023. године
Београд

На основу чл. 5. и 34. Закона о безбедности и здрављу на раду (“Службени гласник РС”, бр. 35/2023), Закона о дуалном образовању („Службени гласник РС” бр. 101/2017, 6/2020 и 76/2023), чл. 116. Колективног Уговора за Акционарско друштво за железнички превоз робе “Србија Карго“ а.д., Београд („Службени гласник „Железнице Србије“, бр. 5/2021, 2/22, 47/22 и 26/23). и чл. 24. Статута Акционарског друштва за железнички превоз робе "Србија Карго" Београд („Службени гласник РС, бр. 60/15 и Службени гласник „Железнице Србије“ бр. 14/17) , Одбор директора "Србија Карго" а.д је на седници одржаној дана 27.11.2023. године, донео

ПРОГРАМ
ОБУКЕ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД УЧЕНИКА КОЈИ У
АКЦИОНАРСКОМ ДРУШТВУ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРЕВОЗ РОБЕ "СРБИЈА КАРГО " ,
БЕОГРАД ОБАВЉАЈУ УЧЕЊЕ КРОЗ РАД

ОПШТИ ДЕО

Члан 1.

Програмом обуке за безбедан и здрав рад ученика у Акционарском друштву за железнички превоз робе "Србија Карго", Београд (у даљем тексту: Друштво) уређује се обука ученика који обављају учење кроз рад за безбедан и здрав рад у реалној радној околини где стичу компетенције за рад у одређеном занимању или групи занимања, начин обуке, провера обучености за безбедан и здрав рад, програмски садржај за обуку и евиденција о обуци за безбедан и здрав рад.

Друштво је дужно да обезбеди такве услове у реалној радној околини у којој ученици који обављају учење кроз рад буду заштићени од свих специфичних ризика за њихову безбедност и здравље и развој који су последица њиховог недостатка искуства, немања свести о постојећим или могућим ризицима или чињеници да ученици још нису потпуно зрели.

Члан 2.

Обука ученика за безбедан и здрав рад који обављају учење кроз рад у одређеном занимању или групи занимања врши се:

1. Пре отпочињања учења кроз рад
2. Приликом периодичне провере обучености на почетку школске године и по потреби.

Члан 3.

Дужност сваког ученика који обавља учење кроз рад у Друштву, је да се упозна са врстама ризика у својој радној околини и мерама безбедности за безбедан и здрав рад и да се обучи за безбедан и здрав рад како би био заштићен од повређивања и оштећења здравља како теоријски тако и практично за рад на одређеном радном месту.

Члан 4.

Обука ученика за безбедан и здрав рад који обављају учење кроз рад у Друштву врши се теоријски и практично, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду и овим програмом.

Додатна обука се врши и кроз одговарајуће публикације које се уручују ученицима који обављају учење кроз рад у Друштву путем обавештења, инструкција, плаката, упутстава, графикана, демонстрацијом и сл.

Члан 5.

Обука ученика који обављају учење кроз рад у Друштву за безбедан и здрав рад врши се у току учења кроз рад у радној околини Друштва, а трошкове обуке сноси Друштво.

Обука за безбедан и здрав рад ученика који обављају учење кроз рад у Друштву обавља се на језику који ученик разуме и прилагођава се могућностима и способностима ученика, као и посебних група ученика.

Члан 6.

Ученици који обављају учење кроз рад у Друштву не могу започети са учењем кроз рад на одређеним пословима док се не изврши њихова обука за безбедан и здрав рад, о чему посебно води рачуна запослени који обавља стручне послове безбедности и здравља на раду, координатор учења кроз рад и инструктор који је одговоран за спровођење дела наставног плана и програма којем је додељена активност да континуирано прати напредак сваког ученика на учењу кроз рад.

ОБУКА ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД УЧЕНИКА КОЈИ ОБАВЉАЈУ УЧЕЊЕ КРОЗ РАД

Члан 7.

Теоријску обуку за безбедан и здрав рад ученика који обављају учење кроз рад у Друштву, врше запослени који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду који су Решењем генералног директора одређени за обављање ових послова (у даљем тексту: Решење), а практични део координатор учења кроз рад и инструктор који је одговоран за спровођење дела наставног плана и програма којем је додељена активност да континуирано прати напредак сваког ученика на учењу кроз рад у сарадњи са запосленима који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду.

Практична обука ученика који обављају учење кроз рад, на одређеном послу врши се путем практичне демонстрације рада на одређеном послу и под надзором координатора учења кроз рад и инструктора који је одговоран за спровођење дела наставног плана и програма и којем је додељена активност да континуирано прати напредак сваког ученика на учењу кроз рад, о чему он даје писмено мишљење запосленима који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду.

Ученик који није обучен за безбедан и здрав рад за одређени посао, не сме наставити учење кроз рад. Координатор учења кроз рад и инструктор врше контролу обучености ученика кроз рад пре почињања учења кроз рад и проверу обучености.

Члан 8.

Обука за безбедан и здрав рад ученика који обављају учење кроз рад у Друштву обавља се на начин који ученик разуме и прилагођава се могућностима и способностима ученика, као и посебних група ученика, односно прилагођава се способностима особа са инвалидитетом.

Члан 9.

Обука за безбедан и здрав рад ученика који обављају учење кроз рад у Друштву врши се у радној околини Друштва, пре почињања учења кроз рад.

Члан 10.

Ванредна обука за безбедан и здрав рад ученика који обављају учење кроз рад у Друштву и провера обучености, мора се обавити после сваке повреде на раду.

ПРОВЕРА ОБУЧЕНОСТИ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 11.

Теоријски део провере обучености ученика који обављају учење кроз рад врши се на почетку школске године и по потреби.

Обуку и проверу обучености врше запослени који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду, који су Решењем генералног директора одређени за обављање ових послова, координатор учења кроз рад и инструктор који је одговоран за спровођење дела наставног плана и програма и којем је додељена активност да континуирано прати напредак сваког ученика на учењу кроз рад, путем тестова.

Члан 12.

Ученик који обавља учење кроз рад у Друштву, који је на обуци или провери обуке за безбедан и здрав рад дао више од 20% нетачних одговора на питања из теста, упутиће се на поновну проверу обучености у року од 5 дана.

Док ученик који обавља учење кроз рад у Друштву на обуци не покаже одговарајући ниво знања у смислу претходног става, не може наставити учење кроз рад.

Члан 13.

По обављеној обуци и провери знања из области безбедности и здравља на раду на тесту на коме је ученик показао задовољавајући успех, констатује се да је ученик који обавља учење кроз рад способан за безбедан рад за учење кроз рад на одговарајућим пословима.

Након завршене обуке ученика који обављају учење кроз рад, попуњава се Записник који се налази у Прилогу 1 овог Програма.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА ОБУКЕ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД УЧЕНИКА КОЈИ ОБАВЉАЈУ УЧЕЊЕ КРОЗ РАД

Члан 14.

Садржај програма обуке за безбедан и здрав рад ученика који обављају учење кроз рад у Друштву састоји се од:

1. Стицања теоријског знања из области безбедности и здравља на раду
2. Упознавања са непосредним опасностима и штетностима на раду и мерама безбедности и здравља на раду
3. Упознавања са специфичним опасностима и штетностима на раду и мерама безбедности и здравља на раду везаним за железнички саобраћај
4. Стицања практичног знања о коришћењу опреме за рад, коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду и пружање прве помоћи

ТЕОРИЈСКИ ДЕО

Члан 15.

Теоријски део обуке за безбедан и здрав рад ученика који обављају учење кроз рад у Друштву, обухвата основна знања из области:

1. Појам и задаци безбедности и здравља на раду
2. Организација и спровођење безбедности и здравља на раду у Друштву
3. Упознавање са прописима о безбедности и здрављу на раду
4. Опасности и штетности које угрожавају безбедност и здравље на раду
5. Опште и посебне мере безбедности и здравља на раду
6. Опрема за рад и периодични преглед опреме за рад и испитивања услова радне околине
7. Обавезе и одговорности за спровођење прописа и мера безбедности и здравља на раду
8. Појам ризика и процена ризика
9. Радна места са повећаним ризиком
10. Превентивни и периодични прегледи и провера опреме за рад и испитивање услова радне околине
11. Опасности и мере заштите од струјног удара
12. Опасности и мере безбедности на електрифицираним пругама
13. Повреде на раду
14. Средства и опрема за личну заштиту на раду

15. Опасности и мере заштите при кретању по колосеку
16. Лекарски прегледи запослених (претходни, редовни, ванредни, контролни, „предрадни“).

ПОСЕБНИ ДЕО

САДРЖАЈ ПРОГРАМА ОБУКЕ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД УЧЕНИКА КОЈИ ОБАВЉАЈУ УЧЕЊЕ КРОЗ РАД У СЕКТОРУ ЗА ВУЧУ ВОЗОВА И ТКП

Члан 16.

За ученике који обављају учење кроз рад у Друштву у Сектору за вучу возова и ТКП, обука за безбедан и здрав рад обавља се по следећем програмском садржају:

1. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом коришћења - експлоатације дизел локомотиве
2. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом коришћења - експлоатације електричне локомотиве
3. Мере безбедности и здравља на раду приликом руковања окретницама и преносницама
4. Мере безбедности и здравља на раду приликом коришћења опреме за рад
5. Опасности и мере безбедности приликом маневрисања
6. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом прегледа кола у возу
7. Опасности и мере безбедности и здравља на раду прегледне службе
8. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом провере товара
9. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом прегледа и проба кочница
10. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом превоза нарочитих пошиљки
11. Упознавање са опасностима и штетностима на радном месту, процењеним ризицима и мерама за безбедан и здрав рад.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА ОБУКЕ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД УЧЕНИКА КОЈИ ОБАВЉАЈУ УЧЕЊЕ КРОЗ РАД У СЕКТОРУ ЗА САОБРАЋАЈ И ТРАНСПОРТ

Члан 17.

За ученике који обављају учење кроз рад у Друштву у Сектору за саобраћај и транспорт, обука за безбедан и здрав рад обавља се по следећем програмском садржају:

1. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом утовара и истовара ствари
2. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом превоза опасних материја и нарочитих пошиљака
3. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом руковања и одржавања опреме за рад
4. Опасности и мере безбедности и здравља на раду при комерцијалном прегледу воза
5. Опасности и мере безбедности и здравља на раду при обављању маневарских послова
6. Упознавање са опасностима и штетностима на радном месту, процењеним ризицима и мерама за безбедан и здрав рад.

ПРАКТИЧНИ ДЕО

Члан 18.

Практични део обуке за безбедан и здрав рад ученика који обављају учење кроз рад у Друштву обухвата:

1. Упознавање ученика који обављају учење кроз рад у Друштву са опремом за рад, њеним техничким радним карактеристикама, начином рада, руковањем и правилном употребом у току обављања посла

2. Употреба и одржавање личних заштитних средстава
3. Презентација безбедног и сигурног рада са опремом за рад
4. Правилна употреба ручног алата
5. Правилно и безбедно извођење технолошког процеса рада у железничком саобраћају

СПЕЦИФИЧНЕ ОПАСНОСТИ, ШТЕТНОСТИ И МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ ВЕЗАНЕ ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА

Специфичне опасности и штетности, као и мере безбедности и здравља на раду, обухватају:

1. Изричите забране при раду на електрифицираним пругама
2. Опасности и мере безбедности и здравља на раду приликом рада на висини
3. Опасности и мере безбедности приликом маневрисања
4. Посебни здравствени услови које морају испуњавати железнички радници.

Члан 19.

У Обрасцу 6 који је саставни део Правилника о евиденцијама из области БЗР се уписују све опасности и штетности, односно наводе се сви утврђени ризици учења кроз рад на радном месту, са предложеним превентивним мерама за безбедан рад из важећег Акта о процени ризика, као и изменама и допунама Акта о процени ризика.

Након обуке или провере обучености за безбедан и здрав рад, Образац 6 из претходног става потписују ученици који обављају учење кроз рад у Друштву, лице за безбедност и здравље на раду које је обуку извршило и координатор учења кроз рад и инструктор који је одговоран за спровођење дела наставног плана и програма и којем је додељена активност да континуирано прати напредак сваког ученика на учењу кроз рад, на месту „Послодавац“.

Овако попуњен Образац 6, заједно са тестом, запослени који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду архивира уз обавезу чувања 40 година.

СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА

Члан 20.

За спровођење Програма одговорни су запослени који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду, координатор учења кроз рад и инструктор који је одговоран за спровођење дела наставног плана и програма и њему је додељена активност да континуирано прати напредак сваког ученика на учењу кроз рад

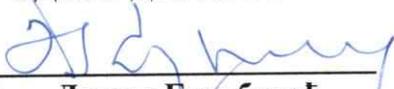
Члан 21.

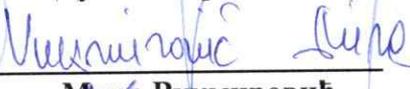
Програм ступа на снагу даном доношења.

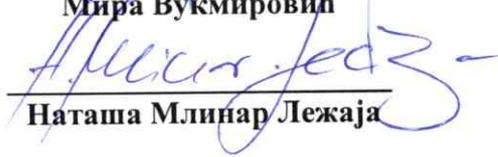
Члан 22.

Програм објавити у Службеном гласнику „Железнице Србије“.

ОДБОР ДИРЕКТОРА

Душан Гарибовић

Мира Вукмировић

Наташа Млинар Лежаја

ПРИЛОГ 1

Број:
Датум:

**ЗАПИСНИК
О ОБУЦИ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД УЧЕНИКА КОЈИ У
АКЦИОНАРСКОМ ДРУШТВУ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРЕВОЗ РОБЕ "СРБИЈА КАРГО" , БЕОГРАД
ОБАВЉАЈУ УЧЕЊЕ КРОЗ РАД**

Дана _____ 20____ године, извршена је обука ученика за безбедан и здрав рад који обављају учење кроз рад на основу чл.34. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Службени гласник РС", број 35/2023).

Обука ученика за безбедан и здрав рад ученика који обављају учење кроз рад у
СЕКТОРУ/СЕКЦИЈИ/ОЈ _____

Са садржајем из предходног става, упознати су следећи ученици (име, презиме и потпис):

1.	_____	_____
2.	_____	_____
3.	_____	_____
4.	_____	_____
5.	_____	_____
6.	_____	_____
7.	_____	_____
8.	_____	_____
9.	_____	_____
10.	_____	_____
11.	_____	_____
12.	_____	_____
13.	_____	_____
14.	_____	_____
15.	_____	_____
16.	_____	_____
17.	_____	_____

Обука ученика за безбедан и здрав рад који обављају учење кроз рад на одређеним пословима врши се:

1. Пре отпочињања учења кроз рад
2. Услед периодичне провере обучености

ОБУКУ ИЗВРШИО

_____

ПОТПИС КООРДИНАТОРА

_____

ПОТПИС ИНСТРУКТОРА

_____